

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam

Contactpersoon

Pieter Jacobs
Programmamanager

T 06-11326832
E pieter.jacobs@rws.nl

Aan deltacommissaris de heer Co Verdaas
Datum 10 september 2026
Betreft Herijkte Voorkeursstrategie Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden
Bijlage Rapport Herijkte Voorkeursstrategie Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden 2026

Geachte heer Verdaas,

Met trots bieden wij u de herijkte voorkeursstrategie van Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden aan. U stelde ons drie jaar geleden voor de uitdaging om bij deze tweede herijking ook de strategie voor de lange termijn concreter in beeld te brengen. We zijn hiermee voortvarend aan de slag gegaan, waarbij de resultaten van het Nationaal Kennisprogramma Zeespiegelstijging een goede start vormden. Het werken aan de langetermijnstrategie heeft ons nieuwe inzichten opgeleverd. Juist de blik op de toekomstige ontwikkeling van onze regio, hoe onzeker die ook is, leverde goede gesprekken op. We zijn tot de conclusie gekomen dat dit thema in het bijzonder versnelling, verbreding en verdieping van ons onderzoek en andere activiteiten vraagt.

Intensief regionaal proces

Het bijgevoegde resultaat hebben we bereikt via een intensief proces in de regio, met relatief beperkte capaciteit en middelen. De coördinatie en facilitatie door uw staf, om de samenhang met het landelijke herijkingsproces te borgen, was daarbij zeer behulpzaam. Het heeft ons gestimuleerd de samenhang met andere deelprogramma's en thema's van het Deltaprogramma en de verbinding met ruimtelijke programma's te blijven opzoeken. Dit heeft in onze regio geleid tot diverse afstemmings- en consultatiebijeenkomsten die hebben bijgedragen aan het resultaat.

Conclusie: versnellen, verbreden verdiepen

De tweede herijking van de voorkeursstrategie voor waterveiligheid in onze regio leidt tot een heldere conclusie: we moeten *nu* het onderzoek naar alternatieven voor de huidige strategie intensiveren, zodat we klaar zijn om keuzes te maken zodra het nodig is. Hoewel uit onze herijkingsonderzoeken blijkt dat de huidige strategie nog houdbaar is tot minimaal 2070 en met extra inspanningen ook daarna kan worden voortgezet, ontstaan in onze regio wel knelpunten die om actie vragen. Van een kantelpunt – een situatie die om een keuze voor een andere strategie vraagt – is nu nog geen sprake, maar actieve monitoring van de houdbaarheid van de huidige strategie is wel nodig.

We kunnen dus voorlopig niet stil zitten. We hebben geconcludeerd dat er situaties kunnen optreden die ons wél dwingen tot een keuze voor een alternatieve strategie – of eerste stappen daarnaartoe. Bijvoorbeeld als we voor grote vervangingsinvesteringen in het waterveiligheidssysteem komen te staan, als verdergaande maatregelen binnen de huidige strategie op een maatschappelijke of economische acceptatiegrens stuiten of als externe ruimtelijke ontwikkelingen zich beter met andere oplossingen laten combineren. Hier goed op voorbereid zijn, is nu al urgent en vraagt om gerichte actie.

Het Gebiedsoverleg Rijnmond-Drechtsteden heeft besloten de visievorming over alternatieve waterveiligheidsstrategieën voor de lange termijn voort te zetten en te intensiveren. Het daarvoor benodigde, multidisciplinaire onderzoek gaan we versnellen, verbreden en verdiepen. *Versnelling* is nodig om tijdig inzicht te hebben in wat kan, wat niet kan en wat nodig is als keuzes zich aandienen. We *verbreden* het onderzoek door alle raakvlakken met andere maatschappelijke opgaven scherp in beeld te brengen en de verbinding met deze opgaven te zoeken. Ten slotte *verdiepen* we het onderzoek door effecten van strategieën ook kwantitatief te bepalen.

Bij de volgende herijking willen we een beperkt aantal kansrijke alternatieven voor de huidige strategie zo goed in beeld hebben dat duidelijk is welke investeringen (zowel waterstaatkundige als ruimtelijke) no regret zijn en hoe deze raken aan de belangen van alle regiopartijen en stakeholders. Hiermee kan al voorgesorteerd worden op een alternatief. Hiervoor vragen wij ook uw inzet en ondersteuning.

Verbinding met andere ruimtelijke ontwikkelingen en andere gebieden

Wij constateren dat inzicht in de regionale en nationale ruimtelijke ontwikkeling van groot belang is bij het beoordelen van de kansrijkheid van alternatieve waterveiligheidsstrategieën: welke visies en plannen liggen er voor ruimtelijke ontwikkelingen en hoe kunnen we de verbinding met de waterveiligheidsstrategie versterken? Dat vraagt ook inzicht in de langetermijnstrategieën van de andere deelprogramma's van het Deltaprogramma, omdat deze samenhangen met de opgaven in onze regio. Wij vragen u daarom de verbinding tussen het werk aan alternatieve langetermijnstrategieën en de nationale en regionale ruimtelijke ontwikkelingsvisies stevig te agenderen, zowel binnen het Deltaprogramma als bij overheden die verantwoordelijk zijn voor ruimtelijk beleid. Ook vragen we u de hiervoor benodigde afstemming en kennisontwikkeling te coördineren. Keuzes die de toekomstige ontwikkeling van Nederland bepalen - in zowel het ruimtelijke als waterstaatkundige domein - zijn immers alleen op basis van een samenhangend beeld te maken. We bespreken graag met u wat het beste op nationaal niveau en wat op regionaal niveau kan worden opgepakt.

Binnen Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden zetten wij van onze zijde erop in de verbinding tussen de opgaven van het Deltaprogramma met de andere ruimtelijke, sociaaleconomische en duurzaamheidsopgaven in de regio sterker te maken.

Financiering van onderzoek en uitvoering

De door ons noodzakelijk geachte versnelling, verbreding en verdieping van het onderzoek vraagt meer inzet en financiële middelen in de komende jaren. Wij brengen de benodigde activiteiten dit jaar in beeld en de partners binnen Rijnmond-Drechtsteden zijn bereid hiervoor extra middelen te zoeken. Tegelijkertijd vragen wij u medefinanciering vanuit het Nationale Deltaprogramma. Daarnaast vraagt de intensivering van het onderzoek mogelijk om veranderingen in de werkwijze en coördinatie; daar gaan we verderop in deze brief op in. En natuurlijk is voor de uitvoering van concrete maatregelen langjarige financiering vanuit het Deltafonds noodzakelijk. Wij vertrouwen erop dat de borging hiervan voor u hoge prioriteit heeft.

Waterbewustzijn vergroten

We realiseren ons dat het waterbewustzijn van bewoners in onze regio beperkt is. Het vertrouwen in de overheid is groot als het om waterbeheer gaat. Toch zullen door de klimaatverandering situaties optreden die dit vertrouwen kunnen schaden: er is een grens aan de maakbaarheid. Ook voorzien we dat de ruimtevrage voor (water)veilig wonen en de ruimtevrage voor andere maatschappelijke opgaven – wonen, natuur, bedrijvigheid – vaker gaan botsen. Dan zijn keuzes nodig. Ook zijn overheden en partijen die zich met andere maatschappelijke opgaven bezighouden, zich vaak onvoldoende bewust van wat nodig is voor de waterveiligheid van Nederland.

Wij denken dat heldere, goed gecoördineerde communicatie nodig is over de opgaven waar Nederland voor staat op het gebied van water en ruimte. De opgaven van het Deltaprogramma en voor de ruimtelijke en economische ontwikkeling zullen gaan schuren. Open, transparante communicatie – en brede participatie – zullen ons helpen bij de discussies over de keuzes die onvermijdelijk komen.

Het gesprek over weerbaarheid, van burgers en van ons land, is nu actueel. Wij zien hierin een kans voor het Deltaprogramma: klimaatverandering vraagt immers van iedereen om weerbaar te worden tegen te veel en te weinig water. Het Deltaprogramma is bij uitstek de plek om hiervoor samen met de regio's een communicatiestrategie en campagne te ontwikkelen. Voor onze regio pakken wij deze handschoenen ook op: het opstellen van een regionale communicatie- en participatiestrategie is onderdeel van onze ontwikkelagenda. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.

Organisatie en werkwijze

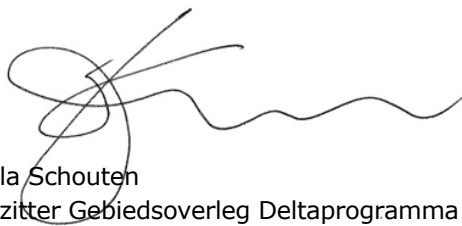
Tot slot een laatste punt wat onze, maar ook uw aandacht vraagt. De verbreding van de opdracht die wij voor onszelf zien – het verbinden van de water(veiligheids)opgave met andere maatschappelijke opgaven – vraagt om bezinning op de wijze waarop we georganiseerd zijn in het Deltaprogramma, regionaal én nationaal. Passen onze organisatie en werkwijze hier nog bij?

In Rijnmond-Drechtsteden gaan we dit in 2026 en 2027 evalueren. De wijze waarop we ons in de regio willen organiseren en hoe we willen werken, hangt samen met de visie op de organisatie van het Deltaprogramma op nationaal niveau. We kunnen en willen onze organisatie en werkwijze niet aanpassen zonder dit goed af te stemmen op (een eventueel andere) landelijke organisatie en werkwijze. Graag wisselen we hierover met u in de loop van dit jaar van gedachten.

Tot slot

Met voldoening bieden wij u de resultaten van de herijking van de voorkeursstrategie van Rijnmond-Drechtsteden aan. Wij gaan graag met u in gesprek over de conclusies én over de adviezen die wij hierin, ook aan u, hebben opgenomen. We zijn verheugd dat u heeft toegezegd op 22 september de eindrapportage formeel in ontvangst te nemen op onze Gebiedsconferentie 2026.

Met vriendelijke groet,

Carola Schouten
Voorzitter Gebiedsoverleg Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden